

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva
Societății pe Acțiuni „Vetropack Chișinău”
(încasarea penalității)

împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2rac-289/23

NR. PIGD 2-22039085-01-2rac-29122023)

Rezerva dreptului de a cere încasarea penalității poate fi instituită prin clauză contractuală expresă, convenită de către părți, care derogă de la regula rezervei la momentul primirii executării. În asemenea situație, acceptarea executării obligației principale nu atrage decăderea creditorului din dreptul la penalitate.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Bivol)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Malii, R. Pulbere)

17 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Vetropack Chișinău”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 martie 2022, Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” a depus o cererea de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Vetropack Chișinău” privind încasarea penalității în sumă de 4072,13 lei.

2. În motivarea acțiunii a indicat că la 1 august 2021 între reclamant și ÎM „Glass Container Prim” SA (actualmente SA „Vetropack Chișinău”) a fost încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale consumatorului noncasnic nr. ***.

3. Acesta invocă faptul că pentru perioada august – septembrie 2021, pârâtul nu a respectat prevederile pct. 22 din Contract privind executarea obligației de plată integrală și în termen a costului volumelor de gaze naturale.

4. Prin contract părțile ar fi convenit asupra clauzei penale pentru cazul în care consumatorul nu achită în termen consumul de gaze naturale în termenul indicat a contravalorii gazelor naturale.

5. În acest sens, s-a făcut referire la pct. 24 din Contract, potrivit căreia „în cazul neachitării de către consumatorul noncasnic a contravalorii gazelor consumate, după data-limită indicată în pct. 22 din Contract, Furnizorul își rezervă dreptul de a cere de la consumatorul noncasnic achitarea penalității, calculate conform pct. 23 din prezentul Contract, fără expediere notificărilor suplimentare Consumatorului noncasnic”.

6. Reclamantul susține că pârâtul încacă în mod sistematic prevederile contractuale privind achitarea gazelor naturale consumate lunar, ceea ce, la rândul său, ar genera penalități pentru Reclamant din partea furnizorului extern SAD „Gazprom”, afectând securitatea energetică a statului.

7. Astfel, la 26 noiembrie 2021, în adresa pârâtului a fost expediată pretenția de încasare a penalității care ar fi fost lăsată fără executare.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 8 decembrie 2022 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

9. În acest sens, instanța de judecată a constatat că pârâtul și-a executat obligația de achitare a volumului de gaze naturale consumate în perioada pentru care se solicită încasarea penalității, anexând în acest sens copia ordinelor de plată nr.3799 din 27.09.2021, nr.3836 din 01.10.2021, nr.3886 din 08.10.2021, nr.3893 din 12.10.2021 și nr.3912 din 18.10.2021 (f.d.59-62), fapt ce denotă că S.A. „Moldovagaz” a acceptat executarea de către pârât a obligațiilor de plată în rate, iar la primirea executării, nu și-a rezervat expres dreptul de a solicita încasarea penalității pentru pretinsa întârziere a executării obligației de către pârât pentru perioada august - septembrie 2021.

10. Instanța de judecată reține că, având în vedere obligația probațiunii în judecată, S.A. „Moldovagaz” nu a probat că la primirea executării din partea pârâtului și-a rezervat expres dreptul de a pretinde la încasarea penalităților.

11. Cu referire la argumentele reprezentantului reclamantului S.A. „Moldovagaz”, precum că reclamantul și-a rezervat dreptul de a solicita penalitatea, conform contractului de furnizare, semnat de către părți, instanța de judecată reține că din conținutul prevederilor legale enunțate supra rezultă că în cazul în care reclamantul a primit de la debitor executarea obligații tardive și nu a pretins de la pârât plata penalităților, se prezumă că acestuia nu i-au fost cauzate careva prejudicii.

12. Cu referire la pretenția nr. 05/2-2961 din 26.11.2021 prin care S.A. „Moldovagaz” a solicitat achitarea penalității prin prisma art. 949 din Codul civil, instanța de judecată concluzionează că, nu poate fi calificată ca fiind o rezervare a dreptului de a pretinde penalitățile odată cu primirea executării.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 9 decembrie 2022, SA „Moldovagaz” a depus o cerere de apel împotriva hotărârii din 8 decembrie 2022.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2023, a fost admis apelul declarat de SA „Moldovagaz”, a fost casată hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 08 decembrie 2022 și a fost emisă o nouă hotărâre prin care:

- Se admite integral cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „MOLDOVAGAZ” către S.A. „VETROPACK CHIȘINĂU” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

- Se încasează de la S.A. „VETROPACK CHIȘINĂU” (IDNO: 1002600028650, mun. Chișinău, str. Uzinelor, nr. 201) în beneficiul S.A. „MOLDOVAGAZ” (IDNO: 1003600005148, mun. Chișinău, str. Pușkin, nr.64), suma de 4 072 (patru mii șaptezeci și doi) lei, cu titlu de penalitate pentru neachitarea în termen a gazului consumat.

- Se încasează de la S.A. „VETROPACK CHIȘINĂU” (IDNO: 1002600028650, mun. Chișinău, str. Uzinelor, nr. 201) în beneficiul S.A. „MOLDOVAGAZ” (IDNO: 1003600005148, mun. Chișinău, str. Pușkin, nr.64), cheltuielile de judecată compuse din: - 270 (două sute șaptezeci) lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și; - 202 (două sute doi), 50 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

15. În motivarea deciziei, instanța de apel a indicat că pct. 23 și 24 ale contractului stipulează că, în caz de neachitare sau achitare parțială a contravalorii gazelor naturale consumate până la data de 15 inclusiv, a lunii următoare celei de consum, consumatorul noncasnic va plăti furnizorului o penalitate în mărime de 0,01% din suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu data de 16 a lunii următoare. În cazul neachitării integrale de către consumatorul noncasnic a contravalorii gazelor naturale consumate, după data limită indicată în pct. 22 din contract, furnizorul își rezervă dreptul de a cere de la consumatorul noncasnic achitarea penalității, calculate conform pct. 23 din prezentul contract, fără expedierea notificărilor suplimentare consumatorului noncasnic.

16. Curtea de Apel Chișinău a notat că clauza penală are forță obligatorie între părțile contractante și se impune a fi respectată întocmai și de instanțele de judecată. În acest context, clauza penală înlătură orice putință de apreciere din partea instanței privitoare la existența și întinderea prejudiciului suferit de creditor, deoarece această apreciere a fost făcută anticipat, de către părțile contractante.

17. Curtea de Apel Chișinău apreciază eronată concluzia instanței de fond precum că, creditorul care a primit executarea obligației nu mai poate solicita plata penalităților stabilite pentru cazurile de neexecutare a obligației, deoarece nu a înaintat pretenții la primirea executării, or, prin contractul semnat de ambele părți, S.A. „MOLDOVAGAZ” a anticipat și și-a rezervat dreptul de a solicita achitarea penalității în caz de neachitare sau achitare parțială a contravalorii gazelor naturale consumate.

18. Aici s-a evidențiat că prima instanță nu a ținut cont că clauza penală a fost negociată de comun acord de părți, la momentul încheierii contractului din 01.08.2021 și Acordului adițional nr. 1 din 31.12.2021.

19. Concomitent, instanța de apel notează că, art. 947 alin. (6) Cod civil prevede că, nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale, însă, la caz, obligația

pârâtului/intimat S.A. „VETROPACK CHIȘINĂU” este una certă, exigibilă, reală și nu există niciun motiv de invocare a nulității acesteia.

20. La fel, instanța de apel a constatat că anterior părțile s-au aflat în litigiile asemănătoare, soluționate în procedurile scrise, iar prin decizie Colegiului civil din 16.02.2021 s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10.07.2020 privind respingerea cererii de chemare în judecată S.A. „MOLDOVAGAZ” împotriva ÎM „Glass Container Prim” SA privind încasarea penalității pentru neachitarea în termen a gazelor naturale consumate în perioada iunie-noiembrie 20129, ulterior, prin decizie Colegiului civil din 01.11.2022 s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07.02.2022 și s-a emis o hotărâre nouă privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de S.A. „MOLDOVAGAZ” împotriva S.A. „VETROPACK CHIȘINĂU” privind încasarea penalității pentru neachitarea în termen a gazelor naturale consumate în perioada aprilie-mai 2020 în suma de 19702,18 lei și a cheltuielilor de judecată.

21. În motivarea soluțiilor în cauzele menționate s-a invocat faptul că, S.A. „MOLDOVAGAZ” nu a prezentat calculele detaliate pe facturile pretins achitate cu întârziere, nu a pus în întârziere pe debitor și nu și-a rezervat la primirea executării dreptul de a încasa penalitate în conformitate cu art. 626 alin (3) CC (în vigoare la data constituirii situației juridice). Totodată, în decizia Curții de Apel Chișinău din 01.11.2022 s-a constatat că, clauza prevăzută în pct. 24 din contractul nr. *** de furnizare a gazelor naturale consumatorului noncasnic încheiat la 01.08.2021 între S.A. „MOLDOVAGAZ” și ÎM „Glass Container Prim” SA, a fost înaintată de către furnizor fără negociere cu consumator și îl dezavantajează considerabil pe ultimul.

22. La caz, situația juridică creată între părți s-a schimbat, deoarece părțile la 31.12.2021 au încheiat Acordul adițional nr.1 prin care au prelungit termenul valabilității Contractului nr. *** din 01.08.2021 de furnizare a gazelor naturale consumatorului noncasnic, astfel, au negociat și clauza prevăzută în pct. 24 din contract, iar la cerere de chemare în judecată și în cadrul judecării cauzei în instanța de fond reprezentantul S.A. „MOLDOVAGAZ” a prezentat probele corespunzătoare privind neonorarea în termen a obligațiilor contractuale de către ÎM „Glass Container Prim” SA (succesor în drepturi S.A. „VETROPACK CHIȘINĂU”), cât și calculele detaliate a penalității.

23. Finalmente, instanța de apel conchide că, soluția dată de instanța de fond, în cadrul actualului litigiu nu corespunde cadrului legislativ și normativ pertinent, aplicabil speței, iar poziția apelantului expusă în cererea de apel urmează a fi admisă, cu încasarea de la S.A. „VETROPACK CHIȘINĂU” în beneficiul S.A. „MOLDOVAGAZ” a sumei de 4 072 de lei, cu titlu de penalitate pentru

neachitarea în termen a gazului consumat pentru perioada august- septembrie 2021, deoarece conține justificări legale.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 29 decembrie 2023, SA „Vetropack Chișinău” a depus o cerere de recurs împotriva decizie din 10 octombrie 2023 prin care a solicitat casarea acesteia, menținerea hotărârii din 8 decembrie 2022 și încasarea în beneficiul recurenteii a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 132 lei.

25. În motivarea recursului, SA „Vetropack Chișinău” a făcut referire la următoarele argumente principale:

- a. Recurentul nu este obligat să plătească penalitățile, întrucât contravaloarea gazelor furnizate în lunile august-septembrie 2021 a fost achitată integral. În acest sens, a făcut referire la prevederile art. 965 alin. (2) din Codul civil și la faptul că potrivit calculul penalității prezentat de intimat, începând cu 19 octombrie 2021, datoria este 0,00 lei.

Aplicarea prevederii invocate ar fi susținută și prin jurisprudența Curții Supreme de Justiție, fiind invocată decizia nr. 2rac-510/13 din 6 noiembrie 2013 și încheierea nr. 2rac-2016/20.

- b. Intimatul nu are dreptul la încasarea penalității, întrucât nu și-a rezervat dreptul de a cere plata acestora imediat la primirea executării. În acest sens, a făcut referire la prevederile art. 949 alin. (3) din Codul civil, care în viziunea recurentului ar reprezenta o prevedere imperativă.

Recurentul susține că odată cu primirea executării, intimatul nu și-a rezervat dreptul la plata penalității.

În acest sens, recurentul a făcut trimitere la Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-225/21 din 24 noiembrie 2021.

- c. Factura de calcul a penalității este eronată. În acest sens a indicat că intimatul nu a indicat că își rezervă dreptul de a pretinde penalități și nici nu a specificat concret în legătură cu care transfer bancar are dreptul să calculeze penalitățile. De asemenea, nu ar fi clar pentru care perioade sunt calculate penalitățile și modul de calcul al acestora, iar potrivit pct. 80 din Regulamentul pentru furnizarea gazelor naturale, penalitatea nu se aplică în cazul facturilor eronate.

Acest argument ar fi confirmat de practica judiciară, aducând ca exemplu decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-67/18 din 30 mai 2018.

d. Recurentul nu s-ar afla în întârziere. În acest sens s-a indicat că factura de plată a fost emisă și transmisă în modul necorespunzător.

În acest sens s-a făcut trimitere la considerațiunile expuse în Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-811/16 din 14 decembrie 2016 devenită irevocabilă urmare a emiterii Încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-180/2017 din 12 mai 2017.

La fel, s-a atras atenția că nu a fost respectată procedura de punere în întârziere a recurentului de către intimat. La acest aspect a făcut trimitere la decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-911/17 din 24 mai 2018 și decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-588/20 din 16 februarie 2021.

e. Intimatul ar fi neglijat obligația de a negocia cuantumul penalității, indicând că pct. 23 din Contract nu ar fi fost negociat de către părți și a fost impus spre acceptare de către intimat. La fel, a susținut că cuantumul penalității solicitate ar fi disproporționat.

f. Intimatul nu ar avea dreptul la încasarea penalității întrucât a acționat cu rea-credință și nu a luat măsuri rezonabile pentru a reduce prejudiciul.

26. În motivarea recursului său, recurentul mai susține că deși intimatul pretinde achitarea unor penalități, acesta nu ar specifica concret modalitatea după care au fost calculate.

27. Aplicarea prevederii menționate ar fi susținută de practica judiciară a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana (hotărârea nr. 2c-463/2016 din 25 octombrie 2017) și hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 24 decembrie 2010.

28. Dezvoltând argumentul, recurentul a indicat că pct. 24 din Contract reprezintă o clauză nulă absolut prin prisma art. 334 alin. (3) din Codul civil. Acest fapt ar fi susținut și de practica judiciară a Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-557/22 din 1 noiembrie 2022. La caz, judecătorul Anatol Pahopol, care a făcut parte din completul care a emis decizia contestată, ar fi admis pronunțarea unor soluții contradictorii pe marginea aceleiași problematici.

29. SA „Vetropack Chișinău” susține că clauza stipulată la pct. 24 din Contractul în speță, urma a fi lovit de nulitate de protecție din motiv că ar reprezenta o clauză abuzivă.

30. Referitor la calitatea de consumator a SA „Vetropack Chișinău” a fost invocată decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-557/22 din 1 noiembrie 2022, indicând asupra calității de consumator prin prisma Legii privind gazele naturale.

31. Recurentul a mai solicitat, în cel mai rău caz, reducerea penalității de la 4072,13 lei la 407,7 lei. În acest sens s-a făcut trimitere la decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-39/15 din 11 februarie 2015.

32. În concluzie, recurentul a făcut trimitere la următoarele acte de dispoziție a Curții Supreme de Justiție care ar relva o practică unitară relevantă:

- a. Decizia nr. 2rac-225/21 din 24 noiembrie 2021;
- b. Încheierea nr. 2rac-216/20 din 28 octombrie 2020;
- c. Încheierea nr. 2rac-180/2017 din 12 mai 2017.

33. Recursul SA „Vetropack Chișinău” a fost formulat în baza temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a), b), e) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

35. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

36. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

37. Art. 433 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;
- e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;
- f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

38. Art. 949 alin. (3) din Codul civil:

„(3) În cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării.”

39. Art. 992 alin. (1) din Codul civil:

„(1) Contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.”

40. Art. 993 alin. (3) din Codul civil:

„(3) Cu excepția cazului în care se prevede în mod expres contrariul sub sancțiunea nulității, părțile contractante pot, prin contract, să deroge de la acele dispoziții cuprinse în prezenta carte care se referă la drepturile, obligațiile și alte efecte juridice produse de contract, inclusiv distribuirea riscurilor.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

41. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 10 octombrie 2023 (Vol. II, f.d. 9-11).

42. Totodată, la 11 ianuarie 2024, în adresa participanților la proces a fost expediată decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2024 (Vol. II, 25).

43. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 29 decembrie 2023 de către SA „Vetropack Chișinău”, a fost declarat în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

44. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

46. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al

instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

47. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

48. Or, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

50. După cum a fost expus, deja, în jurisprudența Curții Supreme de Justiție (*încheierea nr. [2ra-883/24](#), §61*), temeiurile stabilire la art. 432 alin. (1) lit. a) și art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă nu pot fi invocate simultan, deoarece ele se exclud reciproc. În aceeași încheiere (*[2ra-883/24](#), §62-70*), Curtea Supremă de Justiție a explicat aplicabilitatea temeiului de recurs prevăzut la art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

51. Instanța de recurs consemnează că legea procesual civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este dictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe. Pentru a respecta acest principiu, judecătorii trebuie să motiveze temeinic convingerea lor, indicând atât faptele și motivele de drept care au stat la baza acesteia, cât și dovezile care le-au susținut. De asemenea, aceștia trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților (*decizia nr. [2ra-422/24](#), §26-27*).

52. În prezenta cauză, în principal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a fost chemat să dezlege o problemă ce vizează modalitatea de realizare a rezervei dreptului la pretinderea penalității după primirea executării.

53. Potrivit art. 949 alin. (3) din Codul civil, în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

54. Pe de altă parte, pct. 24 din Contractul nr. *** de furnizare a gazelor naturale încheiat de către Furnizorul de serviciu public cu consumatorul noncasnic din 1 august 2021, „în cazul neachitării de către consumatorul noncasnic a contravalorii gazelor consumate, după data-limită indicată în pct. 22 din Contract, Furnizorul își rezervă dreptul de a cere de la consumatorul noncasnic achitarea penalității, calculate conform pct. 23 din prezentul Contract, fără expediere notificărilor suplimentare Consumatorului noncasnic”.

55. În esență, principala chestiune vizează dacă, în prezența clauzei contractuale de la pct. 24, furnizorul era totuși obligat să își formuleze expres rezerva dreptului de a pretinde eventuale penalități la momentul primirii executării sau dacă această rezervă poate fi considerată anticipat realizată prin simpla încheiere a contractului. Problema centrală constă în a stabili dacă pct. 24 din Contract substituie manifestarea expresă cerută de art. 949 alin. (3) din Codul civil sau dacă norma legală impune, în toate cazurile, o rezervă individualizată la primirea executării, indiferent de stipulațiile contractuale.

56. În jurisprudența Curții Supreme de Justiție, practica judiciară în latura dreptului de a pretinde penalități în cazul acceptării prestației tardive fără rezerve a fost consolidată prin decizia nr. [2rac-259/23](#) din 12 august 2025.

57. În acest sens, s-a stipulat că în virtutea art. 949 alin. (3) din Codul civil, în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării. De altfel, în cazul penalității nesubstitutivă, acceptarea executării de către creditor, nu exclude dreptul de a pretinde această penalitate, însă cu condiția procedurală impusă de art. 949 alin. (3) ca creditorul să-și fi rezervat expres pretenția la penalități cu ocazia acceptării executării obligației principale, chiar dacă aceasta a fost făcută cu întârziere.

58. Declararea rezervei de către creditor nu este o obligație, însă este o sarcină. Creditorul nu poate fi silit să o îndeplinească, ci el doar are interesul propriu de a o îndeplini pentru a evita decăderea din dreptul la penalități. Legea decede creditorul din dreptul la penalitate dacă el acceptă executarea obligației fără a-și rezerva penalitățile. Decăderea are loc chiar dacă creditorul omite să facă rezervă din motiv de necunoaștere a legii, deoarece nu se cere ca creditorul să aibă intenția de a pierde dreptul la penalități.

59. Rezervarea este o manifestare de voință a creditorului prin care comunică debitorului faptul că, deși acceptă executarea obligației cu întârziere, penalitățile rămân a fi datorate și nu sunt iertate. După natura sa juridică, ea nu este un act juridic civil, ci o acțiune asimilată actelor juridice supus recepției.

60. Analizând aceste considerațiuni, completul de judecată va desfășura aceste raționamente și va sublinia că în materia penalității de întârziere, urmează a se parcurge următorul algoritm de control judiciar:

- a. Mai întâi se verifică dacă obligația principală a fost sau nu stinsă.
- b. În situația în care executarea a avut loc, urmează a fi evaluat dacă contractul nu conține prevederi derogatorii de la art. 949 alin. (3) din Codul civil.
- c. În cazul în care derogări nu sunt prevăzute în contract, urmează a fi verificată distanța temporală dintre momentul stingerii obligației generatoare de penalități, în viziunea creditorului, și momentul formulării rezervei.
- d. Ulterior, doar dacă rezerva este valabil formulată sau nu este necesară, se poate trece la verificarea caracterului justificat sau nu al întârzierii.

61. Prin urmare, în prezenta cauză, instanța de recurs va aplica același algoritm și va putea examina existența sau inexistența întârzierii doar după ce stabilește că furnizorul-intimat are dreptul de a pretinde penalitatea. Acest aspect este esențial câtă vreme executarea obligației principale, la caz, nu este contestată de nicio parte.

62. Specificul prezentei cauze constă în faptul că pretinsa rezervă a penalității nu este reproșată ca fiind formulată tardiv, ci este invocată ca fiind realizată anticipat, încă de la momentul încheierii contractului, deci anterior apariției oricărei întârzieri efective.

63. În esență, discuția nu privește o rezervă făcută prea târziu, ci o rezervă făcută prea devreme, respectiv înainte ca obligația să fie executată cu întârziere și înainte ca art. 949 alin. (3) să devină incident prin primirea executării.

64. Contrar poziției recurente SA „Vetropack Chișinău”, decizia Curții Supreme de Justiție nr. [2rac-225/21](#) nu poate fi reținută ca o jurisprudență uniformă, or raportul juridic era guvernat de un alt contract, iar clauza penală avea un conținut substanțial diferit. De altfel, chiar prevederile pct. 3.4 din contractul nr. 587 din 15 martie 2017, încheiat între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA, stipulau că, în cazul neachitării contravalorii gazelor naturale până la data-limită menționată în factură, consumatorul datoră o penalitate calculată potrivit legislației, în mărimea ratei medii anuale ponderate a dobânzii la creditele noi în moneda națională, aplicată la suma datorată pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi după scadență și până la data plății. Acest cadru contractual, distinct ca formulare și mecanism de calcul, nu poate fi extrapolat automat în prezenta cauză, în care părțile au convenit o altă structură a clauzei

penale și în care problematica centrală privește modalitatea de realizare a rezervei penalității conform art. 949 alin. (3) Cod civil.

65. Potrivit art. 992 alin. (1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

66. Conform art. 993 alin. (3) din Codul civil, cu excepția cazului în care se prevede în mod expres contrariul sub sancțiunea nulității, părțile contractante pot, prin contract, să deroge de la acele dispoziții cuprinse în prezenta carte care se referă la drepturile, obligațiile și alte efecte juridice produse de contract, inclusiv distribuirea riscurilor.

67. Analizând prevederile art. 993 alin. (3) și art. 949 alin. (3) din Codul civil, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că părțile pot deroga de la regula prevăzută la art. 949 alin. (3) din Codul civil, inclusiv prin excluderea de la aplicare sau prin reconfigurarea mecanismului de rezervare a plății penalității la primirea executării.

68. Clauza de la pct. 24 din Contractul în cauză reprezintă o expresie a voinței părților, întrucât ea instituie o rezervă contractuală a dreptului la penalitate formulată anticipat și agreată bilateral, ceea ce, în principiu, exclude aplicarea cerinței legale privind rezervarea expresă la momentul primirii executării.

69. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție aderă la concluzia instanței de apel că părțile au preconfigurat perfect valabil momentul și condițiile sub care penalitatea devine exigibilă, derogând de la procedura standard prevăzută de art. 949 alin. (3) din Codul civil.

70. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție aderă și la celelalte argumente dezvoltate de Curtea de Apel Chișinău, întrucât acestea sunt fondate pe o interpretare corectă a normelor de drept material și procedural incidente cauzei, precum și pe o analiză riguroasă a circumstanțelor de fapt dovedite prin probatoriul administrat, inclusiv referitoare la valabilitatea pct. 24 din Contract.

71. Argumentelor invocate de către recurentă și s-a dat un răspuns detaliat și clar în actele judecătorești contestate, motiv pentru care acestea se rezumă la un simplu dezacord cu soluția adoptată.

72. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel a efectuat o verificare completă a raportului juridic dedus judecății, a identificat corect natura obligațiilor asumate în contract. Concluziile instanței de apel au fost rezultate din cercetarea probelor, analiza conduitei părților pe parcursul derulării contractului, din verificarea efectivă a situației privind executarea contractului și momentul formulării pretențiilor.

73. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SA „Vetropack Chișinău”, reprezentată de avocatul Constantin Moraru ca fiind vădit neîntemeiat, prin urmare inadmisibil.

74. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, alin. (1), lit. f), 440, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Vetropack Chișinău”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat